

KVINDEN & SAMFUNDET

Køn, kultur & politik

Tema
Kvinder & medier

2004
Landsmøde

Årgang 120 nr.2 april 2004

Intro

Dette nummer af Kvinden & Samfundet er på flere måder anderledes, end det plejer at være. Bladet har haft besøg af en gæsteredaktør, nemlig undertegnede, mens det visuelle udtryk er skabt af grafiker og kunstner Kamilla Birkmose. Umiddelbart er det mest iøjefaldende måske, at bladet er totalt blottet for fotos... Men forhåbentligt giver dette fravær plads for indre film og billeder.

Desuden er dette et landsmødenummer, og indeholder dermed de obligatoriske elementer: forkvindens beretning, beretning fra det Internationale Ligestillingsudvalg, opstilling af kandidater til styrelsen samt program for landsmødet.

Temaet for dette nummer af Kvinden & Samfundet er, ligesom for det kommende landsmøde, Kvinder og medier.

EF-kommisionen udsendte i 1984 en rapport om kvinder i medierne, hvori der stod: "Med en højere andel af kvinder indenfor medier vil programmerne afspejle et andet verdensbillede end det, der er baseret på et overvejende mandligt perspektiv (...) fremstillingen af kvinder vil forandre sig, så den i højere grad svarer til, hvordan kvinder ser sig selv."

Virkeligheden 20 år senere står i skarp kontrast til dette optimistiske udsagn. Det kræver nemlig ingen særlig styrke i "kønsbrillerne" for at se, at kvinder stadigvæk kommer i karambolage med stereotype og begrænsende forestillinger i forhold til deres køn. Sidste år under Irak-krigen lancerede Berlingske Tidende f.eks. deres udenrigskorrespondent Åsne Seierstad som "Blondinen fra Bagdad". Det er ret utænkeligt, for ikke at sige komplet umuligt, at

en mandlig journalist havde fået et prædikat, der i den grad reducerede ham til sit køn, og fjernede fokus fra hans faglige virke.

Artiklerne i dette blad handler alle om kvinder, der på hver deres måde forsøger, at gøre noget ved den manglende ligestilling og kvinders begrænsede muligheder indenfor forskellige områder: film, tv, kunst, reklamer m.m. Det er mere eller mindre synlige strukturer og normer de er oppe imod, og derfor forskellige midler de må tage i brug. Men fælles for dem alle er, at de sætter fokus på skævheder, hvor det måske havde været nemmere at ignorere dem.

God læselyst og godt landsmøde!

Redaktør
Agnes Bræmer

Dansk Kvindesamfund arbejder for fuld ligestilling af og ligeværd for kvinder og mænd, så de på lige vilkår kan gøre deres indsats i hjem, erhverv og det offentlige liv.

April / 2004. 120.årgang

www.kvindenogsamfundet.dk

Udgiver: Dansk Kvindesamfund, Niels Hemmingsensgade 10, 3, 1153 Kbh. K.
Tlf. og fax: 33 15 78 37

Internet: www.kvindesamfund.dk.

Mailadresse: danskkvindesamf@email.dk

Medlemskab af Dansk Kvindesamfund inkl. abonnement på Kvinden & Samfundet koster 400,- kr. / år. Abonnement og gaveabonnement på Kvinden & Samfundet (uden medlemskab af foreningen) koster 250,- kr. / år.

Udgivet med støtte fra Hulda Pedersens Legat.

Redaktør (ansv.): Agnes Bræmer.

Redaktøren forbeholder sig ret til at forkorte og redigere i indsendte indlæg.

Kvinden & Samfundet udkommer i ordinær udgave 4 gange årligt: februar, juni, september og december. Desuden udkommer et landsmødenummer i april. Næste ordinære nummer udkommer til juni. Deadline er 10. maj, og indlæg kan sendes til redaktør Signe Møller

Jørgensen, som vedhæftet fil eller på diskette. Adresse: Vardegade 3, 1.th, 2100 Kbh. Ø. Tlf.: 35554552/61776744
Mail: signemj@webspeed.dk

Repro og tryk: Reklameholdet, Jylland -

Filipsen, Hyrdestræde 1A, 2.sal, 6000 Kolding, www.filipsen.com
ISSN: 0106-5084. Trykkes i 1200 ekspl.

Forside, layout og andet grafisk design: Kamilla Birkmose.

Kamilla er 30 år, og tog sidste år afgang fra Danmarks Designskole fra linien for Visuel Kommunikation. Hun er designer MDD og hendes kompetancer er fotografi, illustration og layout. Desuden arbejder hun som freelance grafiker. Kontakt: kamilla_birkmose@hotmail.com

Bladets leder udtrykker Dansk Kvindesamfunds holdninger. Øvrige artikler i bladet er ikke nødvendigvis i overensstemmelse med foreningens synspunkter.

Indhold

Tema: Kvinder & Medier

4

Kvinder kan også være bagmænd

Interview med den kvindelige initiativ-gruppe dameUlove, der bedriver feministisk praksis på den Københavnske undergrundscene.

8

Behind the Scenes – om WIFT

WIFT er et netværk for kvinder, der arbejder professionelt med film, tv og multimedier. Her fortæller de hvordan og hvorfor, de arbejder med køn og ligestilling indenfor deres branche.

10

Kvinder, magt og medier – om porno

En dansk gruppe af feminister, der kalder sig Female Fist, er ved at lave en pornofilm for lesbiske. Spørgsmålet er, om det er et initiativ, der er med til at opretholde eller nuancere det eksisterende kvindebillede.

12

Forbrugeren er en kvinde

Hvorfor er det så svært for reklamebranchen at skabe relevante reklamer for den kvindelige forbruger, der ikke nødvendigvis identificerer sig med en afklædt blondine på 15?

Reklamekvinden Hanne Schmidt giver en mulig forklaring.

Landsmøde 2004

14

Forkvindens beretning

Karen Hallberg beretter om det forløbne år.

17

Det Internationale Ligestillingsudvalg

Årsberetning.

18

Kandidater til styrelsen

Buffy Lundgren samt Tinne Stubbe Østergaard stiller op til styrelsen.

20

Program for Landsmøde

Det endelige program for Dansk Kvindesamfunds landsmøde 24.-25. april i Korsør.

Dansk Kvindesamfund

21

Landsstyrelsen / lokale kredse

22

Portrætserie: Kvinder i Dansk Kvindesamfund

Portræt af Mette Jeppesen – et relativt nyt medlem i DK.

25

Bogammeldelser

28

Netnyt & Bognyt

29

Hulda Pedersens Legat

Beretning 2003.

30

Diverse

31

Reklame

Støttearrangement for Dansk Kvindesamfund m.m.

32

Leder

Kvinder kan også være bagmænd

Glem alt om bitre kvinder eller et hylekor, der er gået i selvsving. Her er en gruppe unge kvinder, der vil, kan og gør det hele selv. Interview med Nanna Widding og Ursula Søndergaard fra den kvindelige initiativgruppe dameUlove.

dameUlove er godt trætte af, at den etablerede kunst- og musikscene er domineret af mænd. Ved at sætte fokus på kvindelige musikere og kunstnere, forsøger de at ændre det velkendte mønster, hvor kvinder er blikfang, mens mændene svinger guitaren eller styrer pengekasen.

- Kvindernes rolle som skrigende tilskuere går helt tilbage til The Beatles. Det er fyrene, der spiller rockmusik, mens pigerne ser på eller måske er kærester med dem, forklarer Ursula. Og Nanna fortsætter:

- Der har altid været piger, der har sunget og spillet musik, og der er masser af dygtige kvindelige musikere. Men de bagvedliggende strukturer er oftest mændenes domæne. For eksempel det administrative, produktion, markedsføring osv. Vi håber, at vores projekt sender et signal til kvinderne om, at man sagtens kan gøre det hele selv.

Kunst kræver netværk

dameUlove slår sine folder på den Københavnske undergrundscene, eller mere specifikt, på spillestedet Stengade 30. Ursula beskriver stedet som en slags forvandlingskugle, hvor alt kan ske. Men dameUlove opfatter også stedet som et rigtigt "mandested", og mener

derfor, at det har godt af at blive invaderet af nogle kvinder.

Projektet skal kunne løbe rundt og der slækkes derfor ikke på kravene til de kvindelige kunstnere. Målet er at skabe et netværk som de kvindelige kunstnere fremover kan gøre brug af på kryds og tværs af diverse genrer og stilarter.

- Som kvindelig kunstner står man meget udenfor eller stikker utroligt meget frem. Kvinderne glider ikke naturligt ind i noget miljø. Og de kvindelige kunstnere, vi har kontaktet i forbindelse med projektet, har givet udtryk for at de har savnet et netværk mellem kvinder. Ved at skabe et rum, hvor kvinder kan udtrykke sig og lade sig inspirere af andre kvinder, forsøger vi at speede udviklingen op, siger Nanna.

dameUlove tager konsekvensen af, at kvinder ikke på samme måde som mænd, er del af en lang tradition. En stor del af kunsten handler nemlig også om at sælge sig selv, have kontakter og være fremme i skoene. Eller som Ursula formulerer det:

- Det vigtige er ikke kun at lave noget godt, men også at lave benarbejdet. Som verden ser ud nu er fyrene bare mere bredskuldrede. Først og fremmest på grund af vores kulturelle opdragelse, og på den måde, er det f.eks. kvindernes problem ikke at være en del af et netværk.

dameUlove:

- er en kvindelig initiativgruppe, der vil promovere kvindelige kunstnere og inspirere kvinder til at være iværksættere
- består af fem kvinder, der alle er i tyverne. Gruppens medlemmer spænder lige fra udøvende musiker til kunststuderende på universitetet
- vil skabe et netværk for kvindelige kunstnere
- dameUlove optræder ikke selv, men har overskud til at skabe rammerne for andre kvindelige kunstnere
- arrangerer koncerter med tilhørende kunstudstilling, fest, dj's m.m. Arrangementerne er åbne for alle – kvinder som mænd, men de forskellige kunstnere er udelukkende kvinder
- næste arrangement er onsdag den 14. april kl. 20.00 på Stengade 30 på Nørrebro i Kbh.

Feminisme er andet end lilla bleer

Spørgsmålet er om man i ligestillingens navn øger skellet mellem mænd og kvinder ved at skabe en kunstklub kun for kvinder.

- Måske, svarer Nanna, og fortsætter, men vi afslører også vores agenda. Der er præcis ligeså mange steder, der er drevet af mænd og handler om mænd. I den sammenhæng er der også fokus på kvinder, fordi de udskiller sig fra flertallet af mænd. Her foregår det allerede i kvinderegi og ved at overeksponere kvindelige kunstnere er håbet, at folk rent faktisk fokuserer på hvad disse kvinder kan.

Reaktionerne på dameUloves initiativ har været meget forskellige. Inden det første arrangement var der nærmest ramaskrig, og mændene skreg højest. De frygtede nemlig at projektet ville

skille vandene. Heldigvis blev de fleste fordomme afløst af positiv feedback fra både kvinder og mænd.

dameUlove forsøger ihærdigt at gøre op med diverse begrænsende forestillinger om kvinder. For eksempel at kvinder ikke kan spille guitar eller være iværksættere. Men omvendt bliver de også selv mødt med fordomme og sejlivede myter om, hvad det vil sige at være bevidst om kønsforskelle.

En mandlig journalist, der skrev om dameUlove, fik for eksempel straks associationer til 70'ernes feminisme og de berygtede lilla bleer.

- Feminisme er et super belastet ord. Men det er den mest fladpandede reaktion man kan forestille sig. Bare fordi der er fokus på kvinder, har det noget at gøre med lilla bleer. Men mange har den opfattelse, at feminisme var noget der

foregik i halvfjerdserne og er et overstået kapitel, konstaterer Ursula. dameUlove har bevidst undladt at bruge udtrykket feminisme om deres projekt. Det har de gjort for at signalere, at arrangementerne er åbne for alle. Alligevel er der ingen tvivl om at selve konceptet tenderer feminisme.

Tøserøvshumor

Nanna og Ursula er enige om at de mest interessante kvindelige kunstnere er dem, der udfordrer den traditionelle kvinderolle. Det kunne for eksempel være den canadiske sangerinde Peaches, der på sit pladecover har valgt et foto af sig selv, hvor hun har et kæmpe fuldskæg. Frem for at sælge sig selv på en måde, der tiltaler mænd, gør hun det i stedet på en måde, hvor hun risikerer at der er mænd, der tager direkte afstand fra hende.

- Præcis ligesom Fisseflokken, hvor omslaget var en kvindes behårede skridt. Det blev jo opfattet som enormt grænseoverskridende ulækkert, siger Nanna, og tilføjer grinende:

- Selvom kvinder faktisk ser det hver dag, med mindre de...

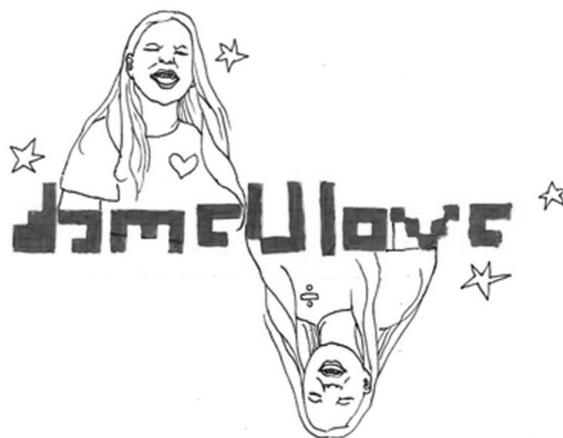
Disse eksempler fremhæves af Ursula og Nanna som positive, fordi de netop viser, at kvinder tør gøre grin med deres egen seksualitet. Kvinderne hæver sig op over at være attråværdige og fokuserer i stedet for på at have det sjovt og være glade for det de laver. Ursula supplerer de andre eksempler med anekdoten om en journalist, der beskrev en kvindelig musikgruppe som havde de tøserøvshumor, frem for drengerøvshumor.

- Det opfatter jeg som positivt, i og med det viser, at de accepterer sig selv som kvinder, fortæller hun.

For dameUlove handler det også om at have det sjovt. Den ambition forsøger de først og fremmest at indfri ved at lade kvindeligheden være et fortrin, frem for en klods om benet.

- Vi gør det med et glimt i øjet, og forsøger at gøre op med den lidt gammel-dags holdning om, at en kvinde, der skal begå sig inden for en mandebranche, også skal være "en af drengene". Det vil sige være lidt rå og drikke en masse guldbajere. Vi vil gøre det på kvindelig manér, pointerer Nanna.

Af Agnes Bræmer

Kunsten & dameUlove

Det skal være en helhedsoplevelse at gå til dameUloves arrangementer. Derfor er der både noget til øjet, øret og ganen.

Musikken er primært rockmusik, mens de kunstneriske indslag er meget varierede. Der har blandt meget andet været en udstilling med abstrakte tegninger af kunstneren Nan Na Hvass. Tegningerne forestillede, med kunstnerens egne ord, tissekoner og tissemand. Desuden var de kvindelige figurer konsekvent meget større end de mandlige.

På den måde møder publikum kunsten under mindre formelle former end f.eks. på et galleri. Det er netop tanken, at kunsten skal være mere tilgængelig og tiltrække andre mennesker end de i forvejen indviede.

dameUlove om opgøret med de klassiske kønsroller

dameUlove er blandt andet utilfredse med tv-programmer som eksempelvis Boogie, der sendes hver eftermiddag på DR1. Der gør de nemlig det man altid har gjort og på den måde er de med til at opretholde de traditionelle mande- og kvindebilleder. Det er undertrykkende kvindefremstillinger, hvor kvinderne ser godt ud, mens drengene er sjove. På den måde får de unge seere indprentet de samme gammeldags og unuancerede kønsrollemønstre.

- Det er simpelthen for tamt og fantasiløst, udbryder Ursula og hentyder til L.O.C. En dansk rapper der i øjeblikket topper diverse hitlister med sangen "Undskyld", hvor han gentagne gange synger "Undskyld Ho!".

Ho er amerikansk slang for luder og sangen spilles i stor stil i ungdomsprogrammet Boogie. Og det er netop dét, der provokerer Ursula.

- Havde han sunget perker, havde sangen aldrig fået sendetid. Men hvori ligger forskellen? Begge udtryk er da lige diskriminerende, siger hun.

Behind the Scenes - om WIFT

Film og tv-branchen har siden mediets begyndelse været mandsdomineret. Dette gælder i betydningen, at de mandlige medarbejdere dominerer i antal men også, at branchen opfattes som et maskulint univers – en arbejdsplads, der kræver mandlige kvaliteter. Begge ingredienser er komponenter, der støtter de mandlige medarbejdere, og virker som barrierer for de kvindelige.

Ud fra et ønske om at ændre den skæve kønsfordeling, startede en lille gruppe kvinder fra den danske filmbranche en afdeling af det internationale netværk for kvinder, der arbejder professionelt inden for film, tv og multimedie. På de 5 år WIFT/DK har eksisteret har foreningen fået ca. 250 medlemmer. WIFT udbyder filmfaglige kurser og afholder filmarrangementer, fyraftenmøder, den årlige prisuddeling Den gyldne Havfrue m.m.

I samme periode, som WIFT har vokset sig stærk, har en række danske kvindelige instruktører markeret sig med film, der trækker publikum, priser og internationale penge til den danske filmbranche. Eksempelvis er Susanne Biers "Den eneste ene" og Lone Scherfigs "Italiensk for begyndere" to af dansk films største publikums succes'er nogen sinde.

Men er succeserne tegn på en snarligt ligestillet filmbranche? For at få svar på dette spørgsmål har WIFT lavet landets første videnskabelige undersøgelse af fordelingen af køn inden for den danske film- og tv-branche, som omfatter

statistik og interviews med ledere og medarbejdere i branchen. Den endelige rapport er klar til offentliggørelse i april 2004. Et smugkig på det statistiske materiale røber, at bag succeshistorierne tegner der sig et mindre optimistisk billede.

Den danske film- og tv-branche har en markant overrepræsentation af mænd, kun 1/3 af samtlige film- og tv-medarbejdere er kvinder. Og jo tættere man kommer magtens korridorer, jo færre kvinder er der. Årsagen til, at WIFT finder det af afgørende betydning at kortlægge afsenderens køn er, at kønnet kan have en betydning for de færdige produkter, publikum møder i biografen, og som seerne møder på skærmen.

TV-programmer og film er ikke blot afspejlinger af vores kultur, de er også med til at skabe vores kultur. I kraft af deres gennemslagskraft har de visuelle medier en stærk stemme i det kulturelle landskab og er med til at skabe vores opfattelse af vores liv, os selv og hinanden. Selvom halvdelen af alle danskerne er kvinder, er det i overvejende grad mænd, der skaber billederne af vores samfund.

Hvordan påvirker det programudbudet, at DR de sidste 10 år har haft en direktion med 22 mænd (94%) og kun 1 kvinde (6%)? Og hvordan påvirker det de historier, som publikum møder på lærredet, at kun 20% af samtlige ansatte i Top 5-stillinger (instruktører, manuskriptforfattere, fotografer, klip-pere og producere) i år 2002 var kvinder?

Udover en udførlig statistisk gennemgang af kønsfordelingen på de enkelte fagområder, indeholder rapporten uddrag af en række interviews med film- og TV-arbejdere. Denne del af rapporten undersøger branchens selvforståelse og opfattelse af, hvilken rolle kønnet spiller for medarbejdere i mediebranchen.

Samtlige interviewpersoner anerkender, at branchen er domineret af mænd, og at dette kan stille kvinder i en vanskeligere position. Samtidig konkluderer de fleste, at der ikke rigtig er noget at gøre ved det. De mest anvendte årsagsforklaringer på skævhederne er: At branchen har været domineret af mænd fra starten, rekrutteringsgrundlaget er mænd - derfor skævheden. Filmbranchen er en fysisk hård branche, og kvinder er ikke lige så stærke som mænd - derfor skævheden. Kvinder er ikke lige så interesseret i teknik - derfor skævheden. Kvinder kan ikke klare branchens psykologiske pres lige så godt - derfor skævheden. Den mest gentagne årsagsforklaring på kønsskævhederne blandt både mandlige og kvindelige filmarbejdere er dog, at kvinder har det primære ansvar for børnene. De kan derfor ikke være så fleksible, som branchen kræver - derfor skævheden.

Som et led i WIFTs arbejde for at synliggøre og styrke kvinder i branchen, afholder foreningen den årlige prisuddeling Den gyldne Havfrue. I den anledning udgiver WIFT et blad. Under produktionen af dette års pris-blad takkede to kvindelige filmarbejdere nej til at

blive interviewet, fordi de ikke ønskede at fremstå i en sammenhæng, der havde noget at gøre med at være kvinde. At lukke øjnene og ønske ens køn væk er én måde at takle det på. WIFT gør det modsatte. Vi vælger at sætte fokus på kønnet med det håb, at den debat, det skaber, vil rykke ved de faste forventninger til de to køn - i håbet om, at vi i fremtiden vil komme tættere på at være f.eks. filmarbejdere - fremfor kvindelige filmarbejdere.

Af Katrina Schelin og Birgitte Kehler-Holst, formand og næstformand i WIFT/DK

Den i artiklen omtalte rapport "Køn og Arbejde i Film og TV 1992-2002" lanceres den 29. april 2004 kl. 13 i Cinemateket, Bio Asta, Gothersgade 55, København.

Kvinder, magt og medier - om porno

De kalder sig Female Fist, de er danske, og de er ved at lave en pornofilm for lesbiske.

Denne gruppe yderliggående feminister vil producere en pornofilm af, med og for kvinder, det de selv betegner som kvindesexrepræsentationsfilm.

Filmen er ment som et radikalt nyt billede af kvinden og af den kvindelige seksualitet. Samtidig er det gruppens hensigt, at filmen udelukkende skal distribueres via gruppens netværk og udelukkende til kvinder.

Filmen skal ikke være tilgængelig for mænd, ligesom det ikke vil være muligt at købe filmen. På den måde vil de med pornofilmen kritisere kapitalismens væsen, da distributionen er kontrolleret via kvindenetværket.

Det specielle ved pornofilmen er desuden, at det bliver muligt for fremtidige seere at indspille deres eget pornografiske indslag på videofilmen og være med til at skildre andre udtryk for kvindelig seksualitet. Værket er derfor uafsluttet og i teorien uendelig, og på den måde frasiger Female Fist sig et endegyldigt udtryk for, hvad kvindelig/lesbisk seksualitet er.

Kvindesexrepræsentationsfilmen er kun en del af de aktiviteter (workshops, artikler, aktioner, happenings etc.), som afholdes af Female Fist, der er tilknyttet Kvindehuset i København.

Alle deres forskellige initiativer er ifølge gruppen selv et udtryk for, det de betegner som Pro-sex feminisme.

Initiativet er derfor med til at sætte fokus på debatten om og opfattelsen af

kvinder og porno. Der har gennem tiden været en del diskussioner om mænd, kvinder og porno, og denne diskussion drejer sig hovedsagelig om pornofilmen som medie.

På den ene side er der argumentet mod porno, her bliver porno betragtet som et produkt skabt af mænd og for mænd. Kvinden er objekt for det mandlige blik, hun er legetøj for den mandlige fantasi.

Denne type skildrer ofte en relation mellem mand og kvinde, der er baseret på mandens magt over kvinden i den ene eller den anden form. Mange feminister er tilhængere af denne argumentationsrække og ønsker ofte porno bandlyst og afskaffet.

På den anden side er der argumentet for porno, og her eksisterer der to perspektiver på pro-porno. Der er det ene repræsenteret af den noget ureflekterede kvinde, der ikke ser nogen problemer i pornoens skildring af kvinders seksualitet, og som mener at genkende sig selv i rollen som objekt for det mandlige blik og fantasi. Det andet perspektiv er repræsenteret af kvinder, der godt kan lide porno, men som ønsker sig en mere kvindelig form for porno.

Denne kvindelige porno er anderledes, fordi den er mere fortællende og følsom, og efter anmeldere på internetsiden: www.cupido.dk kvindelig, fordi den er mindre støjende (ingen høje støn og hyl), og der er flere identifikationsmuligheder end den mandlige form for porno. Denne porno er en art "for-spilsporno", her er det alt det, der ligger før selve akten, der er det pirrende.

Zentropas produktionsselskab Pussy Power lancerede i 1990 kvindepornofilmen Constance, for at nå den kvindelige målgruppe. Filmen fik en lammende kritik af det etablerede kritikerkorps og blev aldrig det tilløbsstykke, som det var forventet.

Der eksisterer altså to former for porno. Den hårde mandlige, der fremstiller kvinden som objekt, og den bløde kvindelige, der er lavet til "den erotiske kvinde", og hvor kvinden eftersigende indtager en mere subjektiv position. Ved nærmere eftersyn viser det sig dog, at Constancefiguren er en uskyldig, ung kvinde, der kommer i "mesterlære" og ender med at udtrykke enhver mands erotiske drøm. Altså igen en objektspostion maskeret som fri vilje.

Ud fra disse præmisser indtager Female Fist en helt anden position ved for det første at repræsentere en anderledes porno, der står i modsætning til den maskuline pornofilm og ved for det andet at frasige sig etiketten som "forspilsporno", der i denne sammenhæng begge er et udtryk for patriarkale opfattelser af kvindelig seksualitet. Female Fists kvindesexrepræsentationsfilm bliver fyldt med vilde kvinder, der udstiller og udfordrer grænserne for kvindelig seksualitet, så der bliver både fistfucking, SM, sprøjteorgasmer og så videre. På den måde forsøger de at give et andet bud på en skildring af kvindelig seksualitet, der for det første afviser det passiviserende mandlige blik og som nægter at være objekt for manden overhovedet i såvel konkret som overført betydning. For det andet accepterer de

ikke den følsomme og søde forspilsporno for "den erotiske kvinde" som et alternativ.

De vil fremstille en rå og vild, kvindelig seksualitet, der er frigjort fra al patriarkal kontrol. Female Fists video er i pornografiens verden et andet perspektiv ikke blot på kvindelig seksualitet, men den er også et udtryk for en mangfoldighed af kvinder, der lever hengemt i det skjulte, og som ikke er repræsenteret i vores samfund.

Det kan forekomme som et ekstremt tiltag med SM, fist-fucking og så videre, men ikke desto mindre repræsenterer tiltaget en tendens, som vi måske burde betragte med milde og interesserede øjne. Græsroddernes fokusering på det alternative billede af kvinden er et magtfuldt billede og et udtryk for kvinders ret til at skildre sig selv i al vores mangfoldighed. Vi kan så diskutere om det er repræsentativt for kvinder, men måske er denne diskussion frugtesløs, for ønsker vi, at dette billede skal være repræsentativt?

Det interessante er disse kvinders insisteren på magten over mediet, hvilket giver mulighed for en mere alsidig skildring af kvinder i det hele taget. Selvom pornofilm i et feministisk perspektiv ofte er meget dårligt krediteret, så er den måske et af de få tegn, vi ser i tiden, der kan give håb om en mere nuanceret fremtid for kvindebilleder.

Af Sine Borup

Forbrugeren er en kvinde

"Hvis de vil have mine penge, hvorfor viser de mig så billeder af min datter i undertøj?"

Vi kvinder køber 80 % af de varer, der sælges. Det er os, der står for langt størstedelen af de daglige indkøb, men det er også os, der har indflydelse på hushandler og bilhandler. Vi er ganske mange forretningsrejsende, og vi køber langt de fleste elektroniske artikler. Vi udgør med andre ord en enorm købekraft og har dermed en magt, som burde få de fleste producenter og reklamebureauer til at lefle, logre og lægge hjernen i blød for at finde ud af, hvordan vores opmærksomhed fanges. Og det på en måde, så vi som minimum ikke bliver irriterede, og som måske oven i købet er i øjenhøjde med vores virkelighedsopfattelse.

Men det synes ikke at være tilfældet, og når min veninde Karen på 45 kommenterer ugebladens undertøjsreklamer ved at sige: "Hvis de vil have mine penge, hvorfor viser de mig så billeder af min datter i undertøj?" - så udtrykker hun meget præcist det "mismatch", mange kvinder føler, der er mellem kvinder og reklamer.

Misfornøjelsen sigter til de kønsrollefastholdende, de sexistiske og de pornificerede reklamer – og jeg kan med den helt tilgængelige viden om kvinders store andel af forbruget, supplere med undren over, at mange producenter vælger kvinderne fra i markedsføringen, når de kigger sig om efter en målgruppe.

Sex og nøgenhed virker ikke

En del reklamefolk synes, det er rigtig sjovt at udarbejde reklamer til kvinder, og de hælder ihærdigt (inspireret af det øvrige mediebillede) til den teori, at sex og nøgenhed er det eneste der for alvor virker. At de så udelukkende griber til bryster i stedet for tisse mænd for at få vores opmærksomhed, kan undre – når det nu fortsat kun er 10 % af os, der er lesbiske, og al den stund at pornoforbrugeren er en mand.

Figenbladet med hensyn til de kønsrollefastholdende reklamer kunne selvfølgelig være at de afspejler, det samfund vi lever i temmelig godt, idet det jo fortsat er så som så med ligestillingen - og hvorfor så forvente, at reklamebranchen går forrest og installerer de gode værdier?

Tja - om ikke andet, så kunne vi (reklamebranchen) jo gøre det, fordi det kan betale sig. For selvom statistikken tegner et kvindebillede, der peger overraskende bagud, så er balladen jo den, at vi kvinder ikke er fornøjede med tingenes tilstand, og når reklamer beskriver os som den altopofrende husmor, der falder i svime over en bageovn, eller som forklædet der konstant ligger i baghold og venter på familien med en godbid eller den hjælpeløse, der satser på, at far kommer hjem og ordner det der med banklånene. Ja, så er det for de fleste af os svært at genkende, og ikke i nærheden af hvordan vi drømmer om at blive beskrevet.

Men hvad er det så, der skal til, og hvorfor bliver de ved med at dukke op de der reklamer, der ligeså godt kunne være udtænkt for 30 – 40 år siden? For der er vel ingen virksomheder, der bevidst kaster om sig med penge for at genere sine sponsorer?

Balladen opstår muligvis fordi, man ikke aner, hvad man skal stille op. De fleste større reklamekampagner udarbejdes af mænd i trediveårsalderen, uden nævneværdig uddannelse eller interesse, for den kvindelige forbruger, og med en jargon, der ligger i direkte forlængelse af snakken fra omklædningsrummet.

Det kræver mod at tro på kvinder

Det kræver absurd nok mod af en annoncør at tro på, at kvinder kan tilføre et produkt værdi. Risikoen for at en bil der skal sælges, ender med at blive en letbenet "kvindebil", kan forklare, hvorfor der satses på "racerkøreren" eller "to venner i jakkesæt" som aktører i reklamerne, der så ender med at ligne alle de andre reklamer... Derfor bliver det så en verdenssensation, at Volvo lancerer en ny bil, som er designet af et team af kvinder, og at bilen udover en helvedes masse hestekræfter har særlige features, som man kan sidde og sprutte af grin over, at man(d) ikke for længst har opfundet.

Politikens reklamefilm med en midaldrende kvinde, der står op og tisser, delte vandene i landets biografer. Mændene hadede den, mens kvinderne var begejstrede. Det kan for en annoncør

føles meget risikabelt at gøre sig uvenner med nogen. Men det kan til gengæld også være vejen til rigtige venner. Kort sagt savnes der flere annoncører – og ikke mindst reklamefolk, der har det mod, der åbenbart skal til for at skabe relevante reklamer til den kvindelige forbruger.

Ingen interesserer sig som udgangspunkt for reklamer, men alle kan lide gode historier og vil gerne udfordres på intellekt og humoristisk sans. Vi vil gerne vide, hvad der er i butikkerne, og vi er specielt interesserede i produkter og ydelser, der tager udgangspunkt i vores hverdag - som f.eks. det supermarked, der beslutter sig for at fjerne sliksortimentet fra kassekøens børnehænder...

Det er sandsynligt, at et mere nuanceret reklamekvindebillede vil være til gavn for annoncørerne (og kvinderne), men det er ikke tilsvarende sandsynligt, at reklamebranchen med sin nuværende bemanning vil være i stand til at levere den vare.

Så indtil mændene ligestilles i forbruget, var det nok en ide at matche den kvindelige forbruger med nogle kvindelige reklamekreatører.

Af Hanne Schmidt

Hanne Schmidt er Art Director og partner i reklamebureauet Propaganda McCann. Hun er bl.a. kvinden bag den omtalte reklame for Politiken, hvor en kvinde står op og tisser, mens hendes mand måbende ser til.

Forkvindens beretning 2003 - 2004

"Pas på den feminine flodbølge. De kvindelige værdier er mange steder blevet så dominerende, at drenge og mænd er tvunget til at logre med halen for dem. Og nu er feminiseringen nået til de videregående uddannelser. Når det ene køn sætter sig på dagsordenen, viser det andet køn, advarer foredragsholderen Bertill Nordahl." Ja, det var overskriften og indledningen på et interview, som blev bragt i Politiken lørdag den 6. marts 2004. Bertill Nordahl er forfatter og foredragsholder. Man skal som bekendt høre meget, før ørerne falder af. Tænk at enkelte mænd er så bange for at miste magten i et samfund, hvor

7,3 % af landets professorer er kvinder
4 % af landets topledere er kvinder
21 af landets 272 borgmestre er kvinder

I kvindebevægelsen har vi længe haft det indtryk, at mange betragter 35 % kvindelig repræsentation som ligestilling. Stiger procenten til 51, er der tale om kvindedominans.

Med denne indledning vil jeg gerne slå fast, at der stadig er brug for en kvindebevægelse.

Økonomien i vores forening er anstrengt, men heldigvis har vi med støtte fra Hulda Pedersens Legat fortsat kunnet udgive Kvinden & Samfundet. Vi har reduceret blodomkostningerne, men heldigvis er kvaliteten af indholdet ikke blevet reduceret. Jeg er meget stolt af at kunne præsentere et blad, der kvalitetsmæssigt er enestående.

Signe Møller Jørgensen har løftet redaktøropgaven fantastisk flot. Desværre lurer "portospøgelset" lige om hjørnet - det er ikke lykkedes os eller de mange andre organisationer, der bliver ramt af portostigningen, at overbevise trafikudvalget om, at portostøtten til tidsskrifter burde opretholdes. Jeg har sammen med Signe Møller Jørgensen haft foretræde for Folketingets Trafikudvalg. Udvalget havde forståelse for problemet, men ikke forståelse nok til at tage forslaget af bordet.

Nye initiativer til støtte for økonomien

Landsmødet sidste år pålagde styrelsen at finde alternative finansieringsmuligheder. I den forbindelse skulle landsmødenummeret udarbejdes uden en lønnet medarbejder, og derfor har vi ansat Agnes Bræmer som praktikant i sekretariatet. Agnes studerer litteraturvidenskab ved Københavns Universitet og skal være praktikant indtil den 1.6. Hun er redaktør på dette nummer af Kvinden og Samfundet, og det har været en stor udfordring.

Herudover har hun også arrangeret en støttekoncert den 26. maj. Koncerten foregår på Jazzhouse i København, som har lokaler i underetagen af Kvindernes Bygning, hvor DK bor. Der bliver optræden af to solister: Malene W. Mortensen og Irina Strange (Ib Glindemanns orkester) samt skuespiller Trine Appel (Emmas dilemma). Billetterne vil blive solgt over Billeynet. Vi håber, at rigtig mange medlemmer vil deltage og anbefale arrangementet til familie og venner.

Der er nu etableret en "foredragsbank", hvor medlemmer tilbyder foredrag med vidt forskelligt indhold. Foredragene skal tilbydes til undervisningsinstitutioner, biblioteker, medborgerhuse og lignende steder. Honoraret for foredraget tilfalder Dansk Kvindesamfund, og foredragsholderen får sine befodringsudgifter betalt. Kompetente kvinder tilbyder foredrag om: Kvinder og sundhed, Flere emner om stress, Udvisningstruede kvinder, Et ægteskab med vold og alkoholmisbrug, Et gammelt og et nyt medlem i dialog og Hvorfor har vi brug for en kvindepolitisk forening?

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at opfordre flere til at stille sig til rådighed for foredragsbanken.

I København har der været en gadeaktion i december. Der blev uddelt mange brochurer og en "ønskeseddel": "Får DU ligeløn til jul?". Vi har efterfølgende fået nogle nye unge medlemmer i Københavnskredsen. Hvorvidt de stammer fra dette tiltag er uvist, men vi fik vist flaget.

Der er også nedsat en fondsgruppe, som arbejder med ansøgninger til større ting som Mathildepris, drift af sekretariatet og Kvinden & Samfundet.

Kønskulturkløften

I samarbejde med Esma Birdi har vi fortsat foredragsrækken om arrangere/etvangs-ægteskaber. Den første foredragsrække blev afsluttet med udarbejdelse af rapporten "Tvangsægteskaber i Danmark", som blev udgivet af DK i juni 2003 med støtte fra Hulda

Pedersens Legat. Den anden række foredrag og temadage appellerer udover de unge kvinder også til forældregenerationen, undervisere, klubmedarbejdere og andre, der kommer i kontakt med kvinderne. Derfor foregår mange af arrangementerne i kommuner, på sprogskoler og andre uddannelsesinstitutioner. I øjeblikket forhandler vi med ministeriet om at få midler til at udarbejde en integrationsmanual. Styrelsen har i ansøgningen hertil gjort rede for vores ideer med en integrationsmanual, og efter mødet med ministeriet har vi indsendt uddybende materiale. Ministeriet er helt enig med os i, at behovet er der, men detaljer omkring udgivelsen diskuteres stadig.

Kvinder og alkohol

Møderækken "Vin, kvinder og mere vin..." er gennemført rundt om i landet. Det har været en meget stærk oplevelse at deltage i disse møder.

Alkoholterapeut Sanne Fredsted har indledt møderne med at fortælle sin egen historie om et liv, hvor alkoholen havde taget magten. Efter Sanne Fredsteds indlæg har overlæge Finn Zierau fra Bispebjerg Hospital gennemgået alkoholisme ud fra et lægevidenskabeligt synspunkt. Herefter har der været debat med mødedeltagerne.

Barselsfonden

Etablering af en central barselsfond har fået nyt liv. Sammen med Kvindeligt Selskab, Nyfeministen.dk, Kvinderådet og Feministisk Forum har vi etableret et

debat- og informationsform omkring barsel og orlov. Der er etableret en ny hjemmeside www.barselsordning.dk, som har en lang række links, der giver mulighed for at skaffe sig viden om lovgivning og forskning indenfor området. Desuden er der links til de stiftende organisationer, politiske partier og faglige organisationer.

Dette brede samarbejde omkring denne gamle mærkesag for Dansk Kvindesamfund håber jeg giver resultat inden for de nærmeste år, således at vi endelig får den centrale barselsfond, der vil give kvinder og mænd langt mere ligestilling på arbejdsmarkedet.

Dansk Kvindesamfunds Krisecenter

Den 14. maj bevilgede Socialministeriet DK 6,5 mio. til etablering af et krisecenter i det Storkøbenhavnske område. Der er brugt mange kræfter på at finde en kommune, der ville indgå i et samarbejde. I efteråret sagde et enig socialudvalg i Frederiksberg kommune ja til det. Vi er nu i realitetsforhandlinger med kommunen om huset og betingelserne. Krisecentret vil blive indrettet handicapvenligt, og når det står klart, vil det danne rammen om 8 pladser til døgnophold for voldsramte kvinder og deres børn. Der vil blive tilknyttet ansatte og frivillige til krisecentret. Ud over at huse, rådgive og hjælpe voldsramte kvinder vil centret på længere sigt gå aktivt ind i et forebyggende og oplysende politisk arbejde til bekæmpelse af vold mod kvinder.

Medlemmerne

Velkommen til nye medlemmer. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at gøre det klart, at Dansk Kvindesamfund er jeres forening, og derfor vil jeg opfordre jer til at ringe eller maile til sekretariatet, kredsforkvinderne/kontaktpersoner eller en af os i styrelsen, hvis der er spørgsmål. Eller hvis I gerne vil lave et arrangement og høre, hvordan der kan skaffes penge til det. Der er mulighed for at komme på sekretariatets mailingliste, så mail eller ring hvis du vil med på listen og derved få mulighed for at få aktuelle indbydelser til konferencer, møder og meget andet af kvindepolitisk interesse.

Hjemmesiden

Hjemmesiden udbygges løbende og indeholder mange oplysninger. Brug www.kvindesamfund.dk og henvis til den. Kvinden & Samfundet kan nu også downloades fra nettet på denne adresse www.kvindeogsamfundet.dk

Styrelsen

Vi har holdt 8 styrelsesmøder siden sidste landsmøde. Af praktiske grunde foregår styrelsesmøderne normalt om lørdagen for at styrelsesmedlemmerne fra Nordjylland har en mulighed for at nå at komme frem og tilbage på én dag. Endvidere har vi holdt en styrelsesweekend, hvor vi havde tid til at være sammen i længere tid og derved have mulighed for at diskutere flere kvindepolitiske emner. Det har alle været gode, konstruktive møder med en god debat.

Kredsnetværksmøde

Århuskredsen havde arrangeret årets kredsnetværksmøde. Emnet var Ligestillingspolitik, og der var meget interessante indlæg fra Ligestillingsministeriet, Anette Borchorst og byrådsmedlem i Århus Margrethe Bogner. Det var to meget berigende dage, som jeg kunne ønske, at mange flere havde deltaget i.

Internationalt

I september 2003 deltog Lene Pind i et bestyrelsesmøde i IAW i Den Dominikanske Republik.

Gry Pedersen har haft en plads i regeringsdelegationen ved FN's Menneskerettigheds-session i Geneve i foråret 2003, og Signe Møller Jørgensen har deltaget i et møde om kvinders deltagelse i det offentlige og økonomiske i OSCE's regi i Warszawa.

I april deltager Shirley Højbjerg i en konference på Malta om de nye lande i EU.

Kredsaktiviteter

Kredsene har i årets løb afholdt meget forskellige arrangementer. Flere kredse har benyttet sig af et møde med Esma Birdi om kønskulturkløft og tvangsægteskaber, og nogle kredse har afholdt møder om Kvinder og Alkohol med det faste panel. Ved begge typer arrangementer har man kunnet få udgifterne refunderet hos hovedforeningen. Der har været medlemstilgang, især i de større byer. Således har København og Odense haft en pæn medlemstilgang.

Sekretariatet

Det er nødvendigt og uundværligt at have et velfungerende sekretariat til at varetage administrative og koordinerende opgaver. Der er mange henvendelser fra folk, der ønsker at rekvirere materiale om foreningen, enten med henblik på indmeldelse eller til brug for opgaveskrivning. Det medfører også større portoudgifter, men det er vigtigt i forhold til at få formidlet, hvem DK er og hvad vi vil. Desuden sørger sekretariatet for medlemspleje, ansøgninger af den mere bundne og omfattende slags, koordinering af arbejdet i forhold til styrelse og kredse, formidling af høringsvar og pressekontakt, og koordinerer det praktiske arbejde i forbindelse med DK's legater. Siden oktober har der ikke været nogen i jobtræning på sekretariatet, så udover Charlotte som fast medarbejder er arbejdet klaret med frivillig arbejdskraft.

Af Karen Hallberg

Det Internationale Ligestillingsudvalg

Beretning 2003

Det internationale ligestillingsudvalg er et udvalg, hvis medlemmer udpeges af ligestillingsministeren. Medlemmerne består af folketingspolitikere, embedsmænd fra Udenrigs- og Ligestillingsministeriet og repræsentanter fra Kvinderådet, KULU, UNIFEM-Danmark, Maskulint Forum og Dansk Kvinde-samfund.

Udvalgets formand er Helle Sjelle.

På møderne refereres fra FN, EU, Norden, Europarådet og OSCE. Det vil sige at der er en grundig gennemgang af, hvad der foregår på ligestillingsområdet på den internationale scene. På samme måde orienterer NGO'er om aktuelle tiltag.

Som årene går, står det mere og mere klart at "Platform for Action", som blev slutdokument fra kvindekonferencen i 1995 i Beijing, var et stort fremskridt. Det var forventeligt, at der ville blive arrangeret en 5. FN kvindekonference i 2005, men dette bliver ikke en realitet. Muligvis erstattes konferencen af mere regionale konferencer.

I udvalget har der i årets løb været særlig interesse for kvindernes situation i Irak. For at styrke kvinders rettigheder og muligheder for at deltage i samfundslivet skrev udvalget i august et brev til såvel Udenrigs- og Forsvarsministeren. I brevet henvistes til FN's Sikkerhedsråd resolution 1325 fra 2000 om kvinder, fred og sikkerhed, og det

studie som FN's Generalsekretær har udarbejdet om emnet i 2002, som fremhæver nødvendigheden af at integrere køns- og ligestillingsaspekter i blandt andet rehabilitering- og rekonstruktionsindsatser for at sikre en stabil og varig fred.

Danmark skal i 2004 afgive rapport i forhold til CEDAW-konventionen. I lighed med tidligere vil Dansk Kvinde-samfund udarbejde et supplerende bilag, hvori vi vil gøre rede for vores opfattelse af situationen i Danmark.

Af Karen Hallberg

Kandidater til styrelsen

Buffy Lundgren

Jeg er 26 år og amerikaner/svensker. Jeg stammer fra delstaten Maryland og har boet i Danmark i 4 år, hvor jeg arbejder som freelance copy-editor/oversætter. Jeg er uddannet socialantropolog i henholdsvis USA og Danmark og har planer om i fremtiden at lave en Ph.d. indenfor kønsstudier.

I oktober 2003 blev jeg medlem af DK Aalborgkredsen, og jeg er derfor et relativt nyt medlem af Dansk Kvindesamfund. Jeg sætter stor pris på den hjertelige velkomst jeg har fået, både i Aalborg og til mødet i Århus i efteråret.

Gennem frivilligt arbejde i USA og ved praktikpladser hos henholdsvis Institut for Menneskerettigheder og i FN i Schweiz, har jeg i mange år prøvet at gøre en indsats for at fremme menneskerettigheder og ligestilling. De erfaringer jeg her igennem har opnået, anser jeg for særdeles relevante for DK's arbejde i Danmark.

Som evt. styrelsesmedlem, vil jeg kunne bidrage til DK's arbejde for at støtte etniske og udenlandske kvinder, der er udsat for vold og udnyttelse i Danmark. LOKK's november 2003 rapport om danske mænds vold mod udenlandske kvinder og Red Barnets december 2003 rapport om handel med børn i Danmark viser, at der er endnu mere brug for, at DK sætter fokus på vold mod kvinder og kvindehandel.

Jeg vil gerne være med til, at fremhæve problemstillingen i medier og blandt politikere, så vi sender et klart signal

om, at misbrug af kvinder er uacceptabelt i Danmark. Endvidere, vil jeg gerne bidrage til DK's fortsatte indsats til forbedring af udenlandske kvinder og børns behandling hos de danske myndigheder, så de ikke får 'dobbel straf'. Først ved at udsættes for vold af manden eller trafficker og derefter kriminaliseret af staten.

Jeg vil også gerne samarbejde med andre aktører som f.eks. LOKK, Ministeriet for Integration og Institut for Menneskerettigheder for at sikre, at alle udenlandske kvinder er oplyst om deres menneskerettigheder, når de ankommer til Danmark.

Tinne Stubbe Østergaard

Jeg har deltaget aktivt i Styrelsens møder det sidste år og blev valgt som suppleant til Styrelsen sidste år.

Jeg arbejder for:

- at profilere Dansk Kvindesamfund positivt
- at tiltrække flere "ildsjæle" til at være aktive i Dansk Kvindesamfund
- at udvikle samarbejdet med andre organisationer, der arbejder for ligestilling, bedring af kvinders vilkår og demokrati
- større opbakning til det internationale samarbejde
- at udbrede kendskabet til IAW, CEDAW, FN's arb. for kvinders vilkår osv. - også i medier og politik

- at få ligestillingspolitik anerkendt som et lige så vigtigt politisk område som trafik, miljø og sundhedspolitik
- at få et kritisk blik på køn i medierne

Jeg er en flittig bidragyder til Dansk Kvindesamfunds e-mails til medlemmerne, og jeg bruger en del tid på lobbyisme for reel ligestilling, f.eks. barselsfond, kvinders inddragelse i fredsprocesser og genopbygning samt synet på køn i medierne.

Det er godt at Styrelsen har medlemmer fra hele landet, og jeg ser det som en fordel, at vi repræsenterer mange forskellige erfaringer.

Jeg er 46 år, er opdraget til demokrati og ligestilling og har fortsat dette engagement siden jeg var helt ung. Min uddannelsesmæssige baggrund er bl.a. religionsvidenskab, nordisk sprog og medicinsk antropologi.

2004
Landsmøde

Nuværende styrelse, suppleanter og revisorer samt nye kandidater. Der skal vælges to styrelsesmedlemmer plus kasserer.

På valg:

Agnes Østvand:
genopstiller som kasserer

Signe Møller Jørgensen:
genopstiller ikke

Shirley Højbjerg:
genopstiller ikke

Ikke på valg:

Forkvinde Karen Hallberg
Gurli Jensen
Edith Hansen
Gry Pedersen

Nye kandidater:

Tinne Stubbe Østergaard, Århus
Buffy Lundgren, Ålborg

Suppleanter:

Helen Steensbæk Schrøder:
genopstiller som suppleant

Tinne Stubbe Østergaard:
opstiller til styrelsen

Revisorer:

Linda Wittchen:
genopstiller

Jenny Poulsen:
ikke på valg

Revisorsuppleanter:

Åse Skov:
genopstiller

En hilsen fra Shirley

For første gang i mange år er jeg desværre forhindret i at deltage i DK's landsmøde. Jeg vil derfor benytte denne lejlighed til at sige jer alle mange tak for jeres massive opbakning gennem mange år.

Jeg stiller som bekendt ikke op til styrelsen igen. Jeg har været utrolig glad for samarbejdet, så det er ikke utilfredshed, der er årsagen, men alting har sin tid, og jeg har været med siden Lene Pind trak sig.

Aalborgkredsen har indstillet en ung energisk kvinde til styrelsen, og det ville glæde mig, om I ville lade jeres tillid til mig gå videre til hende. Hun er desværre selv forhindret i at deltage, da hun skal til eksamen. Hun hedder Buffy Lundgren.

Jeg ønsker alle et godt Landsmøde og så ses vi forhåbentligt til næste år.

De bedste hilsner
Shirley

Program for Landsmøde

24. - 25. april 2004

Svenstrupgaard, Korsør Vandrerhjem, Svenstrup Strandvej 3, 4220 Korsør

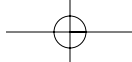
Tema: Kvinder & medier

Lørdag:

- Kl. 10-11.30 Forkvindemøde: Fremtiden, kommende aktiviteter, budget for 2004, kredsnetværksmødet og landsmøde 2005
- Kl. 11.30 Indskrivning til landsmødet
- Kl. 12 Frokost
- Kl. 13 Landsmødet åbnes. Velkomst ved landsforkvinden
Valg af dirigent, stemmetællere og protokolførere
- Kl.13.15 Uddeling af Mathildeprisen. Prismodtager taler og prisen præsenteres
- Kl. ca.14 Kort pause
- Kl. 14.10 Oplæg v. Birgitte Tufte, professor ved Copenhagen Business School, om landsmødets tema: Kvinder og Medier
- Kl. 15.00 Pause med kaffe
- Kl. ca.15.20 Det internationale arbejde. Oplæg v. Lene Pind, styrelsesmedlem i International Alliance of Women
- Kl. ca.16 Kort pause
- Kl. ca.16.10 Landsforkvindens beretning, debat om beretningen og godkendelse
- Kl. ca.17 Styrelsens forslag til prioritering af arbejdsopgaver m.v. i henhold til § 20, stk. 7
Fremtidige temaer. Kredsnetværksmødet 2004
- Kl. ca.17.30 En kort pause
- Kl. ca.17.40 Præsentation af indkomne forslag, herunder resolutioner
- Kl. ca.18 Pause. Mulighed for en travetur langs Storebælt
- Kl. 19.00 Middag
- Kl. 20.30 Afslapning i pejsens skær

Søndag:

- Kl. 9.30 Landsmødet genoptages, valg af dirigent
- Kl. 9.35 Oplæg ved Esma Birdi, integrationskonsulent for DK: Integrationsindsatsen vedr. etniske minoritetskvinder
- Kl. ca.10.25 Kassererens beretning og godkendelse af regnskab for 2003
Forelæggelse af budget for 2004
- Kl. ca.11.15 Pause med frugt
- Kl. ca.11.30 Fastsættelse af kontingent, valg af kasserer, valg af styrelse
Behandling af indkomne forslag og resolutioner
Landsmøde 2005, eventuelt og afslutning
- Kl. 13 Frokost

Landsstyrelsen

Forkvinde

Karen Hallberg
Havnegade 33, 2 th., 1058 Kbh. K
3315 6940
kl.hallberg@get2net.dk

Kasserer

Agnes Østvand
Håndværkervej 169, 8600 Silkeborg
8686 7357 / 3029 7357
agnes@ostvand.dk

Næstforkvinder

Gry Pedersen

Pilehøjvej 2, 2750 Ballerup
4464 9698 Gry.Pedersen@Gladsaxesem.dk

Signe Møller Jørgensen
Vardegade 3, 1 th., 2100 København Ø
6177 6744

Medlemmer

Shirley Højbjerg
Åvangen 5, 9575 Terndrup
9833 5187 tlf/fax
ynneb@worldonline.dk

Gurli Jensen
Katsigvej 43, skær, 9900 Frederikshavn
9847 3449
hedebakken@get2net.dk

Edith Hansen
Gl.Hellebækvej 5c, 3000 Helsingør
4921 6284
Edithogjonas@mail.tele.dk

Suppleanter

Helen Stensbæk Schrøder
Assensvej 98, 5771 Stenstrup
6324 0030
clausodense@post.tele.dk

Tinne Stubbe Østergaard
Trige Centervej 34, 8380 Trige
8623 1231
bnaa0005564@bolignetaarhus.dk

Lokale kredse

Frederikshavn / Sæby

v/ forkvinde Alice Fredborg Sørensen
Karetmagervej 24, 9300 Sæby
9846 1660

Hellerup

v/ forkvinde Susi Alsfelt Riise-Knudsen
Fortunvej 41, 2920 Charlottenlund
3964 4010

Hjørring

v/ kontaktkvinde Else Andreasen
Frejasvej 42, 9800 Hjørring

Horsens

v/ forkvinde Lis Ørnstrup
Charlotteparken 14, Stensballe
8700 Horsens
7565 7457

Kolding

v/ kontaktkvinde Inger Olsen
Haslevej 15, 6000 Kolding
7552 3517

København

v/ forkvinde Dorte Schiønning Andersen
Ålekistevej 83, 2 tv., 2720 Vanløse
3874 1924 tid@get2net.dk

Lyngby-Virum-Søllerød-Gladsaxe

v/ forkvinde Ulla Lundbye
Nybrovænge 17, 2800 Lyngby
4588 8738 sofiton@get2net.dk

Odense

v/ forkvinde Katrine Frederiksen
Hjallesevej 17,2, 5000 Odense C
kat.skat@tdcadsl.dk

Roskilde

v/ forkvinde Henriette Kofoed
Landevejshøjen 17, Højby, 4320 Lejre
4648 1143

Thy /Mors

v/ kontaktkvinde Ingrid Mortensen
Vinkel Alle 8, 7700 Thisted
9792 1850

Vejle

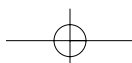
v/ forkvinde Kirsten Dalager
Horsvangen 10, 7120 Vejle
tlf 7581 5346 / fax 7571 2084
Kirsten.Dalager@skolekom.dk

Aalborg

v/ kontaktkvinde Sigrid Dentlau
Nysumvej 11, 9510 Arden
9856 1210

Århus

v/ kontaktperson Søren Sylvest
Borggade 16, 2 th., 8000 Århus C
tlf 8620 2740 / fax 8620 2742
s.sylvest@webspeed.dk

Det sidste skridt halter bagefter

Portrætserie: Kvinder i Dansk Kvindesamfund

Mette Jeppesen er med sine 33 år et af de yngre medlemmer i Dansk Kvindesamfund. Både med sin alder og med sin anciennitet. Kvinden & Samfundet mødte hende til en snak om blandt andet det særegne ved Dansk Kvindesamfund og om manglende professionalisme i ligestillingsdebatten i Danmark.

Vi møder Mette Jeppesen en travl formiddag i hendes køkken. Hun har mere end rigeligt at se til, for udover at besvare spørgsmål, skal hun også aktivere sin femårige datter Frida, og sørge for sin nyfødte søn, der er stille og eksemplarisk, men også meget sulten. Hurtigt falder snakken på et velkendt problem. Nemlig det tilbagevendende dilemma mellem børn, familie og karriere.

At turde tænke anderledes

Som nybagt mor til sit andet barn, kender Mette alt til at føle sig klemmt mellem sine egne ambitioner og behovet for at være sammen med sine børn.

- Man føler sig udspændt mellem to poler og har svært ved at finde ud af, hvor man skal lægge vægten. Man synes ikke rigtigt, at man kan begge dele godt nok og derfor halser man konstant efter det hele. Jeg læste en artikel, hvor Mette Frederiksen kom med et rigtigt godt forslag. Det handlede om, at man skulle

oprette en tidsbank, hvor man kunne spare tid op, og på den måde tillade sig at tage nogle år med børnene. Til gengæld skulle man så senere hen arbejde mere.

Spørgsmålet er bare hvordan tidsbanken rent konkret skulle administreres. Ifølge Mette Jeppesen forudsætter forslaget nemlig også en mere gennemgribende forandring af samfundet.

- Det store problem er jo, at den måde vi lever på i dag stadig er indrettet som et patriarkalsk samfund. Rent strukturelt er det opbygget efter at der er en eneforsørger og en anden, der tager sig af det derhjemme. Det ville for eksempel være fantastisk, hvis to kvinder kunne dele et lederjob. Det kunne sagtens lade sig gøre, men det drejer sig om at turde tænke anderledes – også fra arbejdsgivernes side.

Barselsfonden er også et initiativ, som Mette Jeppesen nemt kan tilslutte sig. Hun undrer sig dog over, at det ikke er et tiltag, der for længst er blevet gennemført, og at nogen overhovedet kan opfatte det som kontroversielt.

- Selvfølgelig er man nødsaget til at acceptere, at man til en vis grad må gå på kompromis, men der må være mildere former end et direkte valg mellem karriere og børn. Jeg kan blive helt harm over at der er nogle, der ikke er solidariske med kvinderne. Det er både i samfundets interesse, at der fødes børn, og man er jo også to om at få dem.

Mette Jeppesen er ikke tilhænger af, at kvinder skal gøre karriere for enhver pris, og for hende handler ligestilling i

Mette Jeppesen & DK

- Mette Jeppesen har været medlem af Dansk Kvindesamfund i et par år
- Siden februar 2003 har hun været medlem af Københavnskredsens bestyrelse
- I fremtiden kunne Mette Jeppesen godt tænke sig at være med i en mediegruppe under Dansk Kvindesamfund. Mediegruppen er endnu ingen realitet, men en ide hun har om, at et fast udvalg skal stå for at skrive debatindlæg, kronikker m.v. til pressen. I øvrigt har Mette Jeppesen også et ønske om at deltage mere aktivt i Foredragsbanken

lige så høj grad om den enkelte kvindes krav på frihed og individuelle valg.

- Diskussionen kommer hurtigt til at handle om, at kvinder skal gøre karriere. Men hele kvindesagen handlede vel oprindeligt om, at kvinder skulle realisere sig selv, og at den enkelte kvinde gør det, hun har lyst til at gøre. Hvad enten man har lyst til at gøre karriere eller gå derhjemme med sine børn, skal det være tilladt. Og det uden at man bliver skældt ud for på den måde at skabe dårlige vilkår for andre kvinder, ligesom nogen feminister har postuleret.

Tradition og åbenhed

Mette Jeppesen mener, at stemningen omkring ligestilling generelt er blevet bedre. Hun fremhæver blandt andet gruppen af yngre kvinder i Folketinget, der på tværs af politiske partier har fundet sammen i "Kaffeklubben". De har i høj grad formået at sætte ligestilling på dagsordenen og trænge igennem med

deres budskaber. Derfor mener Mette Jeppesen også, at det er en urimelig kritik, der fremføres af nogle politikere, blandt andre ligestillingsminister Henriette Kjær, når de beskylder diverse kvindeorganisationer for at klynke eller være et hylekor.

- Det er urimeligt, når man ser på hvor store uligheder, der rent faktisk er. Men det er enormt svært at diskutere ligestilling i Danmark, fordi det er meget usynlige strukturer, der er dominerende. Ude på mit studium har der f.eks. været en diskussion om, hvorfor der er flest mandlige ph.d.-studerende. Argumentet var, at der er mange gode kvindelige ansøgere, men at de ikke kunne skrive ansøgningerne på den rigtige måde. Kritikken af kvindernes ansøgninger var, at de var forudsigelige og upræcise. Men dybest set handler det om, at kvinderne ikke kunne skrive ordentligt i forhold til nogle normer og kriterier, der er defineret af mænd.

Åbenlyse problemer

Mette Jeppesen læser Moderne Kultur og Kulturformidling ved Københavns Universitet, og mangler blot specialet om Mellemøstlig feminisme, før hun er færdiguddannet. Sideløbende med studiet har hun i flere år arbejdet som sprogskolrelærer for indvandrere, og i den forbindelse har hun skrevet, den nyudgivne bog "Gør det! - Guide til informationssøgning".

Bogen henvender sig primært til indvandrerkvinder og er tænkt som en håndbog, der skal være behjælpelig med elementære og praktiske hverdagsproblemer. For eksempel hvordan man finder vej, slår nogen op i telefonbogen eller ringer til en offentlig institution. Det vil sige praktiske gøremål, som mange indvandrerkvinder ofte har problemer med, fordi det traditionelt er noget mændene ordner.

Tanken med bogen er, at den skal udgøre et lille skridt i retningen af

større frigørelse for etniske minoritetskvinder, hvor forskellene mellem mænd og kvinder er meget tydelige.

- Der er også behov for at gøre noget ved ligestillingen i Danmark. Men det er nogle andre problemer, der er mere subtile, end de åbenlyse forskelle man ser hos kvinder og mænd fra andre kulturer, fortæller Mette.

Professionalisme efterlyses

Mette Jeppesen efterlyser en mere professionel indstilling til ligestilling i Danmark, og fremhæver Sverige som et foregangsland, hvor man i mange år har benyttet sig af kønskvotering, og i det hele taget har haft en mere åben debat.

- Når Venstres ligestillingsordfører Troels Lund Poulsen eksempelvis påstår, at de danske kvinder ikke har noget at klage over sammenlignet med indvandrerkvinderne, der virkelig har problemer, negligerer han ulighederne i Danmark. Han har ret i, at indvandrerkvinder tydeligvis har problemer, men det kan ikke passe, at de problemer, der fortsat er i Danmark med manglende ligeløn, den ulige fordeling af magt mellem kønnene i politik osv. ikke er relevante. Der er altid nogle, der har det værre, men den slags argumenter er en hindring for at ligestilling fuldføres. Man har taget et langt skridt, men det sidste halter bagefter.

Derfor blev det DK

Mette Jeppesen meldte sig ind i Dansk Kvindesamfund efter en kortere periode som medlem hos Kvindeligt Selskab. Hun synes imidlertid, det var en fore-

ning, der i modsætning til Dansk Kvindesamfund, virkede svær at komme ind i.

- På Kvindeligt Selskabs hjemmeside blev jeg lidt skræmt af, at der sidder 12 smarte karrierekvinder. Hos Dansk Kvindesamfund fik jeg med det samme en venlig modtagelse, og jeg kunne mærke, at det var en gammel forening med mange traditioner. Det synes jeg var fascinerende, og her havde jeg en følelse af, at jeg nemt kunne komme ind i arbejdet. Desuden er jeg meget interesseret i den internationale vinkel som Dansk Kvindesamfund har.

Den største udfordring for Dansk Kvindesamfund betragter Mette Jeppesen som profileringen af foreningen og de holdninger og værdier, som den kæmper for. Altså forsøget på at ramme en tone, der tiltaler flere og dermed sælger sagen. Det mener hun nemlig, er nødvendigt i dag. Mette Jeppesen betragter det også som en udfordring for foreningen, at hverve flere yngre medlemmer og mener, at det ville være en god ide at inddrage den yngre generation og spørge, hvad de synes, de kan bruge en forening som Dansk Kvindesamfund til, og hvad de mener, foreningen skal fokusere på.

- Der skal være nogen til at føre sagen og foreningen videre, så den ikke uddør som en dinosaur. Kvindekampen er nemlig langt fra slut, siger hun med et listigt smil.

Af Agnes Bræmer

To visionære kvinder med viljestyrke og handlekraft

Anmeldelse

Skolelederen Ingrid Jespersen (1867-1938) og ildsjælen Lis Groes (1910-1974) var to personer, der i kraft af visioner, praktiske ideer og viljestyrke førte deres mål ud i livet og inspirerede mange til selv at gøre en indsats. De forstod at skabe netværk, og fik begge indflydelse i samtiden. Virkeliggørelsen af deres holdninger, visioner og initiativer har været med til at danne grundlag for det samfund, vi tager for givet i dag.

Ingrid Jespersen blev som barn af det bedre borgerskab undervist hjemme, og drømte derfor allerede som 12-årig om at skabe sin egen skole. I 1894 åbnede hun sin pigeskole i en villa på Østerbro, med 10 lærerinder og 19 elever. Skolen skulle være som et hjem, så den var smagfuldt indrettet med gardiner og pottedplanter i klasseværelserne.

Hendes slagord var "Jeg ser alt, hører alt og opfatter alt", og både elevens og kollegers udvikling blev nøje fulgt. Hun var præget af det moderne gennembrud, og ønskede både for sig selv og de kommende generationer af unge kvinder, at de blev selvstændige, fik adgang til uddannelse, og tog aktivt del i samfundet, især gennem videnskab og kunst. Pyntesyge og tusepjat brød hun sig ikke om.

Skolen tiltrak under hendes ledelse nye elever, blev udvidet flere gange og var blandt de førende både fagligt og pædagogisk. Ingrid Jespersens Skole var den første i Danmark, der indrettede et laboratorium til undervisning i fysik og kemi – læreren blev senere professor. Sløjd var obligatorisk i alle klasser til og med studentereksamen, og indskoling fik et "Slaraffenland" så leg og læring fik bedre sammenhæng.

Der er ingen tvivl om at Ingrid Jespersen var en stærk og spændende personlighed, der udrettede meget i kraft af sit engagement i udviklingen af skolen, ligesom en del andre kvinder i sin samtid.

Lis Groes var datter af en enlig, fraskilt mor, Signe Tørsleff, en af tidens viljestærke lærerinder, der var skoleinspektør og meget aktiv i Dansk Kvinde-samfund. Lis flyttede til København som 17-årig student, vandt som 19-årig en rejse til USA i en veltalenhedskonkurrence, valgtes som 21-årig som formand for Studenterrådet, og blev Cand. Polit. i 1935.

Det var en verdenssensation, da Lis Groes i 1953 blev minister for handel, industri og søfart, samtidig med at hun var mor til 9, og lykkeligt gift med FDBs direktør, Ebbe Groes. Efter de 4 år som minister sad hun også i Folketinget for Socialdemokratiet fra 1960-71, i 1968 valgt med det højeste antal personlige stemmer.

Hun var aktiv i Dansk Kvindesamfund, og en legendarisk forkvinde. Til DKs 90-års jubilæum i 1961 betalte 125.000 for at opleve udstillingen "Kvinde og Hjem" i Forum.

Efterhånden engagerede hun sig mere i Forbrugerrådet, som hun var med til at danne i 1947, og fik i 1964 fik den gode ide at lave forbrugerbladet "Tænk" med PH som redaktør. Forbrugerrettigheder er ikke kommet af sig selv! Hun samarbejdede med nordiske politikere i forbrugerspørgsmål, og blev i 1973 valgt til den nye Europæiske Forbrugerkomité, som hun selv havde arbejdet for at få oprettet. Desværre var hun syg af kræft og døde i 1974.

Det er kort sagt utroligt hvad Lis Groes nåede at engagere sig i og få udrettet, og samtidig havde hun en stor evne til at møde mennesker, få venner, skabe netværk, få samarbejde til at fungere og inspirere og opmuntre andre. Impoverende. Desværre giver bogen ingen klare indsigter i, hvordan man bærer sig ad, udover at organisationstalent, opbakning fra familien og dygtige husassistenter er nødvendige.

Begge bøger har litteratur- og arkivhenvisninger og en del fotos, men desværre ikke et stikords- eller navnerregister, tidstavler, eller udvalg af de statistiske oplysninger teksterne er rige på, så det er svært at genfinde relevante, historiske oplysninger.

Det er ærgerligt i disse "Krøniketider", hvor DRs hjemmesider om 1950'erne fokuserer på forbrug, fornøjelser og drømmen om Amerika, mens kvindesag, forbrugerbevægelse, uddannelse eller visionerne om at skabe et godt demokratisk velfærdssamfund springes over, selvom det er relevant for den fiktive historie.

Af Tinne Stubbe Østergaard

N.E. Japsen:

Ingrid Jespersen og hendes skole

Forlaget Klim 2003, 143 s., 199 kr.

Frøken – en bog om lærerinder

Gad 1985, kan anbefales som supplerende læsning

Karen Møller:

Lis Groes - En kvinde i sin tid

Gyldendal 2003, 279 s., 295 kr.

Muterede kvindebilleder

Anmeldelse

Sidste forår blev resultatet af billboardprojektet *Women 2003* udstillet i Københavns byrum. 100 kvindelige billedkunstnere fra Norden gav deres personlige bud på et billede af kvinden i det offentlige rum, hvilket resulterede i 100 meget forskellige fotografiske værker. Nu er de samlet i bogen "Women 2003".

Fotograf Nicolai Howalt har fotograferet billboardværkerne på de lokaliteter, hvor de var udstillet. Det vil sige langs jernbaner, motorveje, på stationer og parkeringspladser. På Jernbane Allé i Vanløse ser vi f.eks. et kærestepar, der betragter en kontroversiel Sloggi-reklame. De kvindelige fotomodeller er erstattet med spændstige mandekroppe, og pludselig sender billedet et helt andet og usædvanligt signal.

Et andet bemærkelsesværdigt billede er et upoleret familieportræt, hvor et ungt par ligger sovende i sengen med deres lille datter mellem sig. Sengetøjet er krøllet, og kvinden er blødt igennem sine underbukser. Billedet virker i al sin intimitet og banalitet velkendt, men står i skarp kontrast til de kvindebilleder, der normalt får offentlig bevågenhed.

De kvindelige kunstnere har grebet opgaven meget forskelligt an, og benyttet sig af vidt forskellige virkemidler. Nogle har anvendt humor og æstetik, mens andre har øjnet chancen for at

trænge igennem til offentligheden med et politisk budskab eller opråb. "Når jeg, som kvinde bliver krænket af reklamer, og derfor begår hærværk (smadrer reklamen), er det strafbart. Men nu, hvor pladsen er betalt, kan jeg bruge den som jeg vil", har en af kunstnerne f.eks. skrevet i hånden.

Fælles for alle værkerne er, at de fremstiller kvinder på en måde, der normalt ikke er synlig i det offentlige rum. Netop fordi billederne indgår som en del af det almindelige gadebillede, og derved går i dialog med omgivelserne og andre reklamer, understreges det i hvilken grad de adskiller sig fra de traditionelle reklamebilleder. Kvinden er ikke længere reduceret til en smuk model og dermed et objekt, men fremsstår som et selvstændigt individ.

Billboardprojektet er i bogform desuden suppleret med tre essays af henholdsvis Cecilie Høgsbro, Christina Hesselholdt og Christina Sofia Capetillo. Selvom det er velturerede tekster, er de også overflødige. Billederne taler i den grad for sig selv, og de oplagte pointer og temaer bliver hurtigt fortærskede, når de igen og igen forklares og analyseres. I øvrigt udmærker langt de fleste af billederne sig netop ved at være direkte og tydelige i deres budskab.

"Women 2003" er en interessant og befriende samling af billeder, og samtidig et væsentligt indlæg i debatten om fremstillingen af kvinden i det offentlige rum. I dette billboardprojekt tilkommer blikket nemlig kvinden. Fokus er flyttet

fra det andet (mandens) blik på kvinden, til kvinden selv, og den måde hun betragter sig selv, andre kvinder og verden på.

Med en bog som denne bliver det tydeligt, at reklamens konventionelle kvindefremstillinger i høj grad er fattige på liv, personlighed og charme.

Af Agnes Bræmer

Hanne Lise Thomsen (idé og koncept):

Women 2003

Informations Forlag 2004, 143 s., 175 kr.

Netnyt

www.ligestillingidanmark.dk

Ligestillingsministeriet har oprettet en ny hjemmeside, der gør det muligt for alle at tage temperaturen på ligestilling og mainstreaming i kommuner, amter og staten.

Den ene del af hjemmesiden består af ligestillingsredegørelser fra kommuner og amter, mens den anden del bygger på ministeriernes ligestillingsrapporter.

www.kvindikilder.dk

I denne nye og udvidede udgave af KVINFOs webfortælling "Kvindikilder", kan man nu også læse om kvindebevægelsens kamp fra 1960-1985. Tidligere koncentrerede hjemmesiden sig om perioden fra 1850-1920. Teksterne giver et hurtigt overblik over de historiske begivenheder, men det er også muligt at finde originalmateriale som f.eks. avisartikler, love, folketingsdebatter m.v.

www.kjonnretferdighet.no

Denne hjemmeside henvender sig primært til unge, og formålet er at lære de unge nordmænd mere om magt, demokrati og ligestilling. Selvom man ikke befinder sig i målgruppen, er der masser af interessant stof og inspiration at komme efter.

Af Agnes Bræmer

Bognyt

Bach, Bettina (red.):

Ravnemor - 12 beretninger om moderskab og arbejdsliv

Aschehoug 2004, 172 s., 99 kr.

- Dette er en prisbillig genudgivelse af en antologi, der forholder sig til den velkendte problemstilling mellem arbejde og familieliv. For hvordan indretter man sig som mor i dagens Danmark, når hverken turbokarriere eller livet som hjemmegående husmor ligner lykken. Der er blandt andet bidrag fra Tina Bendixen, journalist på ALT for damerne samt psykolog og tidligere fotomodel Renée Toft Simonsen.

Castenschiold Bill, Anne Christiane:

Hvor der er vilje – et liv og en karriere

Forum 2003, 275 s., 249 kr.

- Anne Christiane Castenschiold Bill er den kvinde, der, indtil videre, har nået den højeste post indenfor det danske forsvar, og i denne biografi fortæller

hun om vejen til sin høje stilling. I selvbiografien fortæller hun desuden om den udfordring det har været at få arbejde og familieliv til at hænge sammen.

Edemo, G. & U. Westerlund (red.):

Femkamp – Bang om nordisk feminism

PP Forlag 2004, 511 s., 79 kr.

- En antologi, hvor bidragyderne er kvinder fra hele Norden. Udgangspunktet er myten om at vi som borgere i Norden lever i nogle af verdens mest ligestillede lande. De forskellige tekster, der både er debatoplæg, skønlitterære tekster m.m., berører mange forskellige sider af ligestillingsdebatten, lige fra æresdrab til homoseksualitet. Teksterne er desuden forsynet med omfattende ordlister, så hverken svensk, norsk eller dansk er en hindring.

Follain, J. & R. Cristofani:

Zoyas historie – en afghansk kvindes kamp for frihed

Lademann 2003, 175 s., 199 kr.

- Om en ung kvindes liv i Afghanistan under Talibanstyret, flugten til Pakistan og hendes arbejde for kvindeorganisationen RAWA.

Siim, Birte:

Medborgerskabets udfordringer. Etniske minoritetskvinders politiske myndiggørelse

Aarhus Universitetsforlag 2003, 118 s., 110 kr.

- Denne bog er en del af Magtudredningen og sætter fokus på, hvordan vi håndterer ligestilling i et multikulturelt samfund. Diskussionen drejer sig med andre ord om balancen mellem lighed og kulturel mangfoldighed.

Af Agnes Bræmer

Hulda Pedersens Legat

Beretning 2003

Bestyrelsen for Hulda Pedersens Legat har afholdt i alt tre møder. De to var ordinære møder hvor indkomne ansøgninger, 24 i alt, blev behandlede. Det tredje møde var ekstraordinært. Bestyrelsen drøftede hvordan fondens midler var uddelt inden for de sidste 10 år, samt hvordan uddelingerne var i forhold til fundatsen.

Til dette møde var der udarbejdet en liste, der viste hvor meget Dansk Kvindesamfund samt Kvinden & Samfundet havde modtaget og hvad andre formål var tilgodeset med. Undersøgelsen viser, at Dansk Kvindesamfund og Kvinden & Samfundet har modtaget ca. 2/3 af det udelte beløb.

Bestyrelsens uddelinger i 2003 var som følger:

Kvinden & Samfundet	106.000,-
Dansk Kvindesamfund. "Kvinder i Klemme" i Kulturkløften	9.000,-
Dansk Kvindesamfund, Århus	16.000,-
Eva's Ark "Togetherness in Difference"	13.000,-
Kvindekomiteen 8. marts	4.000,-
Mødrejælpen. Behandlingstilbud, fødselsdepression	20.000,-
Feministisk Netværk. Psykisk selvforsvar	10.000,-
Pia Friis Laneth – tilskud til "Lillys Danmarkshistorie"	8.000,-
Årsmøde. Foreningen for Kønsforskning	10.000,-
Billboard-projekt www.women 2003	7.742,-
Etnisk Familierådgivning. Returneret tildeling i 2002	- 6.600,-
I alt uddelt	197.142,00,-

Mindeord om Ninni Wolf

Nekrolog

Et af Dansk Kvindesamfunds mangeårige medlemmer Ninni Wolf er afdøet ved døden en af de sidste dage i 2003. Ninni Wolf var gennem mere end 40 år medlem og deltog flittigt i DK's aktiviteter på landsplan og i Københavnskredsen.

Ninni var indtil for få år siden foreningens revisor og blev på et landsmøde hyldet for dit 40 årige medlemskab. Ninni Wolf var uddannet aktuar, men fandt med fire børn og sambeskatning

ud af, at det kunne betale sig at være hjemme, mens børnene var små.

En særlig indsats ydede Ninni Wolf i Københavnskredsens Rådgivning, hvor hun trofast sad i kontorgruppen og tog imod de rådsøgende. Derfra havde Ninni orlov i de senere år, men vi fik besked om, at vi bare skulle ringe, hvis der var behov.

Æret være Ninni Wolfs minde.

Af Åse Skov

Beretning fra Legatudvalget

I år 2003 kom der 1007 ansøgninger. Der er rigtig mange dygtige og velkvalificerede unge kvinder i vort lille land. Det kan derfor undre lidt, at der er så mange, der ikke har vitterlighedsunderskrifterne i orden.

Det er ikke blevet lettere at udvælge modtagerne. Der kommer flere og flere ansøgninger under kategorien trang, så det er nødvendigt at gøre sig hård ved den endelige udvælgelse.

Vore trofaste hjælpere, ved sorteringen af bunkerne til udvalgsmedlemmerne var desværre forhindret denne gang, så Charlotte, Leif fra Folkevirke og jeg stod for arbejdet. Jeg dog kun den ene dag.

Betty Riget lagde hus til, da den endelige udvælgelse fandt sted, og vi blev forkælet hele dagen i Århus. Det forhindrede os dog ikke i at arbejde effektivt. Margrethe kunne ikke deltage, men hendes "kandidater" blev varetaget af Marianne.

Til sidst vil jeg gerne sige tak for et godt samarbejde. Både til udvalget, Charlotte Leif samt Inger Eriksen fra Odense, som var med i to år og var meget kompetent.

**Af Shirley H. Højbjerg
Legatudvalget**

Reklame

EVAs ARK Interkulturelt KvindeForum:

Her i EVAs ARK støtter og styrker vi, bygger bro og mødes på tværs af nationaliteter og generationer. Siden den første omtale af mine visioner, opstilling til DK's styrelse i 1998, og artiklen i Kvinden og Samfundet i februar 2001, er der sket meget.

Mere kan ses på hjemmesiden www.evasark.dk og man er altid velkommen herind.

Vera Eckhardt, centerleder
EVAs ARK Interkulturelt KvindeForum
Vimmelskiftet 35 B 4.sal, 1161 Kbh. K
Tlf.: 33 32 18 24, mail: vera@evasark.dk

"Hvorfor taler vi stadig kønspolitik?"

Onsdag den 5. maj 2004 kl. 19.30 er der foredrag med Karen Hallberg, forkvinde for Dansk Kvindesamfund.

Foredraget har titlen "Hvorfor taler vi stadig kønspolitik?"

Det foregår i Christianshavns Beboerhus, Dronningensgade 34, 1420 København K.

Støttearrangement for Dansk Kvindesamfund

Onsdag den 26. maj 2004 kl. 20.00 i Jazzhouse

Jazz & underholdning med:

Malene W. Mortensen

Irina Strange (Ib Glindemanns orkester)

Trine Appel (Emmas Dilemma)

Band:

Finn Henriksen (sopran- og tenorsax), Malick Jagne (percussion), Jørn Nielsen (kontrabas)

Entré: 150 kr. Billetter kan købes via BILLETnet fra midten af april
Jazzhouse, Niels Hemmingsensgade 10, København K.

Leder

Der er brug for os endnu

Med os mener jeg en kvindepolitisk forening som Dansk Kvindesamfund. Dansk Kvindesamfund arbejder inden for fire søjler: en social søjle, en arbejdsmarkedssøjle, en politisk søjle og en international søjle.

Den sociale søjle

Vold mod kvinder er ifølge WHO det alvorligste sundhedsproblem set på globalt plan. I Danmark bruges der enorme menneskelige og samfundsmæssige ressourcer som følge af volden. Derfor er jeg meget glad for at ligestillingsministeriet har haft, og også i 2004 har vold mod kvinder som indsatsområde. Vi har af Socialministeriet fået bevilget midler til oprettelse af et krisecenter i det storkøbenhavnske område. Krisecentret kommer til at ligge i Frederiksberg kommune og vi er i gang med realitetsforhandlinger om det fremtidige samarbejde. Dansk Kvinde-samfunds Krisecenter vil beskytte og rådgive kvinder og børn, der har været udsat for fysisk eller psykisk vold. Krisecentret vil modtage voldsramte kvinder både med og uden børn, og der vil kunne modtages kvinder med fysiske handicaps, herunder kørestolsbrugere. Krisecentret vil have til formål på et partipolitisk neutralt grundlag, at arbejde imod ethvert forhold, der legitimerer eller opretholder mænds vold mod kvinder.

Arbejdsmarkedssøjlen

En del kvinder er blevet omfattet af en væsentlig forbedret barselsordning. Godt for dem, men der er stadig mange kvinder, der ikke er dækket af de nye overenskomster. Derfor er arbejdet med

at få en Central Barselsfond langt fra tilendebragt – det er meget magtpåliggende for mig, at en barselsfond dækker alle. Den skal dække lønnen 100 % og så skal fædrene med. Vi får ikke ligestilling på arbejdsmarkedet før mændene tager mere del i orlovsperioderne – derfor skal den centrale barselsfond indføres ved lov.

Jeg tror, det har undret mange, at visse medier og politikere har givet en damefrisør fra Fyn hele æren for ideen til en barselsfond, som vi har talt og skrevet om siden 1988.

Netop i disse dage fremsættes der i Folketinget forslag om, at den kønsopdelte lønstatistik bliver en realitet. Folketinget vedtog i 2001, at der skulle udarbejdes kønsopdelte lønstatistikker, men efter regeringsskiftet i 2001 blev loven udsat. Jeg håber virkelig at statistikkerne nu bliver en realitet. Indførelsen af NyLøn inden for det offentlige område har desværre vist sig, at kvinderne ofte bliver taberne i kampen om løntillæggene. Som kvinder skal vi blive bedre til at beskrive vores arbejdsindsats og bedre til at forhandle og stille krav til arbejdsgiverne. Det er meget glædeligt, at så mange unge kvinder er i gang med en videregående uddannelse, så mange at der nu bliver talt om kvindedominans. Kvinderne er på vej, men de er stadig meget underrepræsenterede i toppen af uddannelsessystemet, desværre er kun 7,3 % af Danmarks professorer kvinder.

Den politiske søjle

Et emne, der har været aktuelt i mere end 100 år. Dansk Kvindesamfund har på politisk neutral vis opfordret og

støttet kvinder, der havde mod på en politisk karriere. Gennem årene er antallet af politisk aktive kvinder steget og udgør nu for kommunernes vedkommende 27 % og i Folketinget 38 %. Jeg ser også med stor tilfredshed, at også kvinder i politik, er et af ligestillingsministeriets indsatsområder i 2004. Der er behov for denne indsats, når det eksempelvis forholder sig sådan at ud af landets 272 borgmestre er kun 21 kvinder.

Den internationale søjle

På det internationale plan er der brug for at vi som land giver vores erfaringer videre. Det gælder inden for lovgivning, arbejdsmarked og i hjemmet. Rom blev ikke bygget på en dag, men kvinderne har brug for os. Dansk Kvindesamfund har sammen med International Alliance of Women afholdt to store internationale konferencer, den seneste blev afholdt i 2001 – sådanne konferencer er det nødvendigt at vi fortsat laver. Der er brug for os, og vi har brug for flere medlemmer for at vi kan arbejde videre med kvindepolitiske emner. Er du endnu ikke medlem, så klik ind på hjemmesiden www.kvindesamfund.dk og meld dig ind. For dit medlemskab får du Kvinden & Samfundet 5 gange årligt, en platform at være kvindepolitisk aktiv på eller mulighed for at danne netværk. Du er også velkommen i foreningen, hvis du bare har lyst til at støtte det kvindepolitiske arbejde.

Husk støttekoncerten i Jazzhouse den 26. maj.

**Karen Hallberg
Landsforkvinde, Dansk Kvindesamfund**